

Tesalonaika Tere 2 **Poolnoŋ Tesalonaika yoŋoo Tere** **ano 2 kolooro.** **Jen-asa-asari**

Tesalonaika uumeleen tuuŋ uutanonŋ Kraist kawaatiwaajonŋ mambonŋi tosanonŋ “Mono karo,” jegi tosanonŋ “Qaa ii qolonmolonŋgoya,” kaenŋ lansanŋ jenŋ sisau ama laligogi. Tosianonŋ “Pombaa kaka kambananonŋ mono kanŋ kuuro,” jenŋ moma laarigi. Kawaajonŋ “Poolnoŋ Tere Tesalonaika ano 2 kolooro,” buk ii oonŋ qaa ii jenŋ asariro. Poolnoŋ qaa qolonmolonŋgoya ii mindinŋonŋ kania kokaenŋ inisaano: Kraistwaa kaka kambananonŋ dodowiwaati, kambanŋ iikanonŋ ejemba nanamemengianonŋ dogonŋ boliwaa. Kaenŋ boliro eja tania monŋ qata Jeulalanŋ Toya iinonŋ asuginŋ wala aasanŋgoyanonŋ laligonŋ kanagenŋ Kraist asuganonŋ tuarenjenŋ ama munŋ ejemba kantri so galenŋ koma onŋombaa.

Tosanonŋ Tesalonaika uumeleen tuuŋ kakasililinŋ menŋ onŋonŋi siimbobolo moma laligogi. Kawaajonŋ aposol Poolnoŋ qaa wana tosaanŋ kokaenŋ jenŋ asarinŋ onŋono, “Onŋo mono kaparanŋ koma kotiinŋ Pombo qokotaanŋ nama moma laarinŋ laligowu.” Qaa kota monŋ ii kokaenŋ jenŋ asariro, “Niinonŋ neŋauruna yoŋowo laaligonana nanŋonŋ aowombaaajonŋ gawonŋ menŋ laligoninŋi, onŋo mono iikawaa so injarere laaligo mesaonŋ onŋoanŋgia nene apu mokolonŋ ii nenŋ

liligowu ano gawon awaa awaa kaparan koma jegen nama menj liligowu.”

Buk kokawaa bakaya waja 5 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1-2

Keraqeeango moma onoma aisoon mepeseja
1.3-12

Kraiston kawaatiwaa qaaya kuma ononja 2.1-
17

Nanamemen dindina ambutiwaajon kuun
ononja 3.1-15

Terewaa qaa kota waja 3.16-18

¹* Pool, Sailas ano Timoti nononon Tesalonaika uumeleen kanageso onowo qaa amin mobombaa-
jon tere oojon. Ononon Manhana Anutu ano Pon
Jiisas Kraist yorowo qokotaan nanju.

² Man Anutu ano Pon Jiisas Kraist yoronon
mono kalenmorian ononi luaenon liligowu. Kian.

*Siimbobolo momago mono oyanboyan
mokolon liligowonja.*

³ Uumeleen alaurunana, onoo momalaari-
gianon mamaga kotiuro korebore uukalen ama
aonkejuti, sili iikanon motomotoon onoo uu-
gianon seinkeja. Kawaaon nononon onoojon
kamban so “Anutu dangisen!” jen mepeseen
munkejon, ii awaagadeen sokonja. Buna qaa
koma gbiligitiwaaon dangisen jenkejon, ii mono
gawonanaga.

⁴ Sisiwerowero angosisiri kania kania ama
onongi momakejuti, ii kuuya kaparan koma
mokosigon bon qen nanngi momalaarigianon
mende sologon loorija. Nononana kaanagadeen

* 1:1: Apo 17.1

iikawaa sunduya ii Anutuwaa kanagesoya kanagesoya yonoo jaagianon jen selenana onoojon ama menj uma mepeseenkejon.

⁵ Anutunon qaa dindinagadeen gosin jen tegonkeji, anghosisiri momogianon mono iikawaa aiweseya kolooja. Anutuwaa bentoton uutanon kouma laligojutiwaajon siimbobolo mogi injiira Siwe gomanon ubutiwaa so soraaya soro koloowutiwaajon kaparan komakeja. Kawaajon konajilin mende angon kono kamban kokaamba qagianon umakeja.

⁶ Anutunon dindina koloojiwaajon nama kakasililin ama onomakejuti, ii mono kakasililin iikayadeen meleeno iyangiaa qagianon ubaa.

⁷ Qagianon ubaato, kakasililin moma laligojuti, ononon mono oyanboyon mokoloowuya. Pon Jiisasnon gajobauruta ku-usungiawo unuama yonowo Siwenonga kamaan asugiwuti, kamban iikanon mono nonowo motoon haamo mewuya.

⁸ Jiisasnon gere bolan uutanon kamaawaa. Kaen kamaan ejemba Anutu mende moma mun Ponana Jiisaswaa Oligaa Bunaya mende tenj komakejuti, ii mono irona meleema onono siimbobolo kokaen moma laligowuya:

⁹ *Pononon mono “Yamagen (kozigen)!” jen jaasewananonga konjoma onono Anutuwaa kuusuna asamaranawonon mende ubuyato, seleenjen laligon gere siawaa siimboboloya tetegoya qaa moma laligowu.

¹⁰ Pononon eleema kawaati, kamban iikanon tuunuruta soraaya anana mono iwaa asama-

* 1:9: Ais 2.10

raraŋa iima iikawaa so letoma “Oowe, Jiisas Poŋnana oowe!” jewaŋa. Moma laariŋ munini, kuuya anana kaen walingoniŋ ejemba omayanon niniima “Yei!” jen aaruŋ nambuya. Nononon Jiisaswaa kania nanŋon jeniŋ ononon kaanagadeen ii moma laariŋ uugia meleenḡitiwaaŋon mono letoma jiilalenḡiawo asariŋ nonowo motoon nambuya.

¹¹ Kaen koloowaatiwaaŋon nononon kamban so onooŋon kokaen qama koolinḡeŋon, “Anutunana, geenḡo onooma iikawaa so mono nemuŋ koma onona soraaya soro koloon laligowu. Mono ku-usuŋga ama inaan onona iwoi awaa kuuya ama mewombaa uusiŋḡia kuuya koloodaborowa. Kaen momalaariwaa gawonḡia meḡi hona kuuya koloowa.”

¹² Kaen qama kooliniŋ Poŋnana Jiisas mepeseegi qatanon onooŋon ama batugianon akadamuyawo koloowaa. Ananaa Anutunana ano Poŋ Jiisas Kraist yoronon kalenḡoriaŋ ononi laligojutiwaa so mono onoaŋḡio kaanagadeen akadamugiawo koloowuya. Kian.

2

Poŋnon kamambaajon ano Jeulalan Toyanon asugiwaa.

¹ *Umeleen alaurunana, Poŋnana Jiisas Kraistnon eleema kaŋ nunuano iwaanon eu ajoroowonati, onḡo qaa ii mojuto, nononon kokaen qisiŋ qambanḡamban ononon:

* **2:1:** 1 Tes 4.15-17

² “Pombaa kaka kambaŋaŋoŋ kaŋ kuuja,” haamo qaa kaen jegi doomoroŋgianoŋ mono iikanondeen keno oŋopopo qeŋ rabubo. Qaa ii nomaen kolooro? Omejiilaan moŋnoŋ eja moŋ qaganon uro umbeumbenanon tururo unauŋa iima gejatootoo qaa jeŋ songiro me moŋnoŋ uugia kumanjen qaa ii jeŋ songiro kolooro? Tosianon kokaen jewubo, “Pool alauruta yoŋonoŋ qaa ii terenon oon anŋi karo.” Qaa omaya iikawaajon mono een toton aarun lalananiŋ jenengia ororo laligowubo.

³ Moŋnoŋ moŋ kaen me kaen tiligon oŋombabotiwaajon mono galengia meŋ aon laligowu. Ii kokaembaajona: Wala aiwese woi kokaen asugiri Poŋnoŋ iikawaa gematanon kawaa: Ejemba kelemalelen yoŋonoŋ Poŋ jeulalan ama gema qewuya ano Jeulalan Toyanon aŋo kaanagadeen asuganon asugiwaa. Anutunon ii jeŋ tegoro gere sianon kemebaa. Aiwese woi ii wala asugiri iikawaa gematanon kambaŋ somata ii kawaa.

⁴ *Tuarenjen Toya iinon jaba-arambaran ama aŋaa selia momboga meŋ ubaa. Ejembanon iwoiwaa waeya meŋ mepeseenkejuti me qata beŋ qajuti, iinon mono ii kuuya unuugun selia meŋ uma laligowaa. Kaanŋa laligon Anutuwaa jiwowon jigonon uma jinŋaron duŋa koma “Anutu koloojen,” jeŋ kantri kuuya galen koma nonoma laligowaa.

⁵ Niinon Tesalonaika oŋowo laligoweti, kambaŋ iikanon qaa ii jewe modaborogi. Oŋonoŋ ii duduuwubo.

* **2:4:** Dan 11.36; Eze 28.2

⁶ Jeulalan Toyanon alanzan asugiwaatiwaajon amamaawaa. Naa iwoinon kania anjon komaakeji, ononon ii kamban kokaamba moju. Kamban tororo kan kuuwaati, iikanonadeen mono asugiwaa.

⁷ Kamban kokaamba Jeulalan Toyaa ku-usuna aasangoya iikanon mono koloon ejemba sololoon onomakeja. Asuganon asugiwabotiwaa kania kolangiji, iinon ii mesaoro kana koloowaatiwaajon mamboma laligoja.

⁸⁻⁹ **Mambono kania kolooro iikanonadeen mono afaangon asugiwaa. Satanon Jeulalan Toya sololoon nemun koma muro angoletolonolonogoya ano aiwese tere kania kania mero iima laligowuya. Ii iima laligowuyato, Pon Jiisasnon asamararanawo asugin aon ii buu aasononon qen japalelen men mubaa.

¹⁰ Ejemba Anutunon hamo qen onombaatiwaajon togon qaa hona buna qen aowombaa siina mende moma tondu laligon gere sianon kemebuti, iyononon Jeulalan Toyaa angoletoya ii iigi kaitere kania kania qendeema onono jinjaun amakebuya.

¹¹ Kawaajon Anutunon momo aren jinjauna uupanawo ii ano kolooro ejembanon ii kuusungiwawo jen seigi kanageso hona yononon sologon jo kelega gogon qaaya qolonolonogoya ii onanon jen moma laariwuya.

¹² Kaniagianon asuganon asugiwaatiwaajon Anutunon momo aren jinjauna ii ano karo qagowuya. Ejemba qaa hona mende moma

* [2:8-9: Ais 11.4](#) * [2:8-9: Mat 24.24](#)

laariņ uusiingia nanamemeņ doogoyanoņ ama osigiti, Anutunoņ mono kuuya iyoņoo qaagia jeņ tegoro gere sianoņ kemebuya. Kiaņ.

Qaa hoņa teņ koma kaparaņ koma kotiņ nambu.

¹³ Yoņoonoņ kaeņ koloowaato, Pombaa wombo alauruna, oņoojoņ kambaņ so “Anutu danģiseņ!” jeņ mepeseeniņ sokonja. Ii gawonanaga. Anutunoņ oņo kanakanaiyanoņga Siwewaa buņa kolooņ letombutiwaajoņ meweengoņ oņono. Iikawaa so qaa hoņa moma laarigi Uņa Toroyanoņ meņ soraiņ oņono laligoju.

¹⁴ Kaaņ laligowutiwaajoņ ama Oligaa Buņa ano nonoonoņ karo jeņ asariniņi, iikanoņ oņo oņoono. Kaaņ toroqeņ laligoņ Poņnana Jiisas Kraistwaa asamararanoņ uma akadamugiawo koloowuya.

¹⁵ Kawaajoņ uumeleeņ alaurunana, koņģbara mono mende qeņ laligowu. Nononoņ qaa kuma oņoma jenananoņ jeniņ me terenoņ ooniņ iima mogiti, qaa kota ii mono qokotaaņ otaaņ laligowu. Kiaņ.

¹⁶ Poņnana Jiisas Kraist aņo ano Anutu Maņnana yoronoņ jopagoņ nonoma kalenģmoriaņ qaganoņ oyaņboyaņ koloowombaajoņ jejeromoņromoņa nononi iikawaajoņ mamboma uluņkoleņ tetegoya qaa moma laligojoņ.

¹⁷ Yoronoņ mono uugia naņģori gawoņ awaa kuuya meņ qaa awaa kuuya jeņ laligowuti, iikanoņ mono meņ kotiņ oņoni laligowu. Kiaņ.

3

Saanon nonoojon qama koolinj laligowu.

¹ Qaa tetegoya monj koi: Pombaa qaanon seinj onjo batugianon akadamuyawo kolooroti, iikawaa so mono uulanawo gomanj tosonianj kaanjadeen kema jenj seininj honawo koloonj kembaa. Kawaaajonj uumeleenj alaurunana, onjononj mono nonoojonj ama Anutu qama koolinj laligowu.

² Ejemba kelemalelenanonj Anutu mende moma laarinkeju. Kawaaajonj ejemba kaamaaya doogoya yonjononj kakasililinj ama nonombubotiwaajonj mono Anutuwaa qama koolinj laligogi sopa somonjonj nonombaa.

³ Kelemalelenj yonjononj bolijuto, Ponj qaaya pondanj otaankeji, iinonj mono menj kotiinj onjoma bologanonga sopa somonjonj onjombaa.

⁴ Qaa jenj kotonj onjoninji, onjononj ii kambanj kokaamba ano kanagenj tenj koma laligowuti, ii moma uuwoi mende anjonj. Nonononj Pombo qokotaanj nama kaenj mojonj.

⁵ Ponjonj mono uugia meleema Anutuwo somongoro uujopaya moma yagonj Kraist kaanja kaparanj koma mokosinjonj laligowu. Kianj.

Injarere laligowombotiwaa galej meme qaa

⁶ Uumeleenj alaurunana, nono onjoangiaa aingia otaanj lansanj laligowubotiwaaajonj kuma onjoninto, tosonianj kilenj qaa baatanonj mende kema nepinepi tondu laligoju. Kawaaajonj nono Ponj Jiisas Kraistwaa qatanonj kokaenj jenj kotonj onjonjonj: Onjo mono uumeleenj alaurunana

kaanja kuuya ii onomesaon misinjon sigenjsigen laligowu.

⁷ Nononon onoo batugianon nononanaa ainjon lansan qaagoto, qaa baatanon laligonin. Kawaa-jon nonoo kana lasunana otaawutiwaa kania ii onjoangio saanon moju.

⁸ Nono injarere mende laligonin ano onoononga mombaanon nene iwoi ii een mende neñ laligonin. Qaago. Nanjon nonombutiwaa lombotanon onoononga mombaa qaganon ubabotiwaajon mono asaga gomantiina gawon suulan-suulan men selenana qen laligonin.

⁹ Anutunon gawona mewombaa ku-usuna nonono laligojoniwaajon saanon nanjon nonombutiwaa qaanon uugia kuun onombonagato, nonoo kana lasunana otaawutiwaa sili awaa qendeema onbombajaajon mojon.

¹⁰ Onowo laligonini, kamban iikanon kokaen jeñ koton ononin: Gawon memambaajon togoji, iinon mono nene kaanagadeen mende newa.

¹¹ Onoo batugianon tosonian qaa baatanon mende kema iyanjiaa ainjia otaan lansan laligoju. Yononon gawon hona mende menkejuto, gawon meme tanitani een lan ewaewan koma iinon wainon mondon tosia yonoonon iwoi men soon qewolon qen silemale lan laligonkeju. Onoo buju qaa mon ii kaen karo monin.

¹² Nononon ejemba kaanja ii Pon Jiisas Kraist-waa qatanon jeñ koton uugia kokaen kuujon: Ono mono kemaqokotaanqokotaan mesaon zen laligon gawon megì hona kolooro onjoangiaa nene apugia neñ laligowu.

¹³ Oo uumeleenj alaurunana, oŋonoŋ gawoŋ awaa awaa meŋ iikanonj mono ataqatanj mende ambu.

¹⁴ Nonononj tere koi oonj jeŋ kotonj oŋonjonj, moŋnoŋ ii mende teŋ kombaati eenj, oŋo mono uuta meleembaatiwaaŋonj gamu qeŋ muŋ iima tiinj iwo qaa qaa mende ama ainjolonj mende rama laligowu.

¹⁵ Kaanja laligonj kere qaagoto, ala kaanja meŋ muŋ qambaŋmambaŋ koma muŋ laligowu. Kianj.

Qamakooli ano yeizozo qaa tetegoya

¹⁶ Poŋ luae Toyanonj aŋo mono kambaŋ so nanamemenj kuuya kanonj luae qeŋ oŋono bonjon laligowu. Poŋnoŋ mono kuuya oŋowo laligowa.

¹⁷ Pool neeno yeizozogia neenaa boronanonj oojenj. Tere kuuya oonjejenj, iikanonj neenaa yeizozo qa tere koi neeno amakejenj. Qana kokaenj oojenj: Pool*

¹⁸ Poŋnana Jiisas Kraistwaa kalenmoriananonj mono kuuya oŋowo ewa. Kianj.

* **3:17:** Wala moŋnoŋ tiligonj Poolwaa qatanonj tere moŋ ano sisau kolooro. Kawaajonj iyanjaa borianonj qata ooro.

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilial
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47